

Bruselj, 7. junij 2023
(OR. en)

10038/23

Medinstitucionalna zadeva:
2022/0400(COD)

SOC 417
ANTIDISCRIM 119
GENDER 120
JAI 760
FREMP 169
CODEC 997

DOPIS

Pošiljatelj: Odbor stalnih predstavnikov (1. del)

Prejemnik: Svet

Št. predh. dok.: 9541/23

Zadeva: Predlog DIREKTIVE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o
standardih za organe za enakost na področju enakega obravnavanja in
enakih možnosti žensk in moških pri zaposlovanju in poklicu ter o črtanju
člena 20 Direktive 2006/54/ES in člena 11 Direktive 2010/41/EU
– *splošni pristop*

I. UVOD

Komisija je Svetu 7. decembra 2022 predložila predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o standardih za organe za enakost na področju enakega obravnavanja in enakih možnosti žensk in moških pri zaposlovanju in poklicu ter o črtanju člena 20 Direktive 2006/54/ES in člena 11 Direktive 2010/41/EU.

Navedeni direktivi od vseh držav članic zahtevata, da imenujejo „organe za enakost“ za boj proti diskriminaciji na podlagi spola pri zaposlovanju in poklicu. Organi za enakost zagotavljajo pomoč žrtvam diskriminacije, izvajajo neodvisne raziskave, objavljajo poročila in dajejo priporočila o zadevah, povezanih z diskriminacijo. Trenutno se pooblastila in pristojnosti organov za enakost med državami članicami močno razlikujejo. Cilj predlagane direktive je okrepiti njihovo vlogo in neodvisnost ter določiti minimalne standarde za njihovo delovanje.

Predlog temelji na členu 157(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije (redni zakonodajni postopke), ki EU podeljuje pristojnost za sprejemanje ukrepov za zagotovitev uporabe načela enakih možnosti in enakega obravnavanja moških in žensk glede zaposlovanja in poklica, vključno z načelom enakega plačila za enako delo ali delo enake vrednosti. Komisija je predlog sprejela skupaj z drugim predlogom o standardih za organe za enakost na podlagi člena 19(1) PDEU (posebni zakonodajni postopek)¹.

Italijanski in poljski nacionalni parlament ter eden od dveh domov češkega parlamenta (senat) so predložili mnenja o predlogu Komisije. Tudi litovski parlament je izdal resolucijo o predlogu².

Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel 22. marca 2023³.

Evropski nadzornik za varstvo podatkov je mnenje dal 2. februarja 2023⁴.

V Evropskem parlamentu sta za zadevo skupaj odgovorna Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve (EMPL) ter Odbor za pravice žensk in enakost spolov (FEMM). Parlament še ni sprejel svojega stališča.

Delegacija Estonije je ohranila parlamentarni preučitveni pridržek.

¹ Glej dok. 10027/23.

² Revizija predloga s strani Komisije ni bila zahtevana.

³ Dok. 8910/23.

⁴ Dok. 6296/23.

II. STANJE V SVETU

Med obravnavo predloga v Delovni skupini za socialna vprašanja⁵ je predsedstvo temeljito revidiralo besedilo, da bi razrešilo pomisleke, ki so jih izrazile delegacije. Namen številnih uvedenih sprememb je upoštevati raznolikost in posebnosti vzpostavljenih nacionalnih sistemov, saj so vse države članice že ustanovile organe za enakost znotraj svojih pravnih in upravnih okvirov.

Med glavnimi spremembami so naslednje:

1. Pojasnjen je bil koncept neodvisnosti organov za enakost iz člena 3, zlasti kar zadeva njihovo organizacijsko in notranjo strukturo ter izvrševanje njihovih različnih pristojnosti.
2. Spremenjen je bil tudi člen 4, da bi se zagotovilo, da imajo organi za enakost na voljo ustrezna sredstva, hkrati pa bi bila omogočena zadostna prožnost za upoštevanje različnih nacionalnih okvirov in vzpostavljenih sistemov.
3. Predsedstvo je zaradi večje jasnosti člen 8 razdelilo na dva člena, pri čemer se eden nanaša na „preiskave“ (člen 8), drugi pa na „mnenja in sklepe“ (člen 8a).
4. V členu 9 so bile revidirane možnosti, ki jih imajo države članice na voljo pri podelitvi pristojnosti za sodelovanje v sodnih postopkih na organe za enakost, da bi se upoštevalo dejstvo, da se pravni sistemi držav članic medsebojno zelo razlikujejo.

⁵ Seje so potekale 10. in 20. januarja, 7. februarja, 2. marca, 20. in 21. marca, 18. in 19. aprila ter 15. in 25. maja 2023.

5. V zvezi z mehanizmi spremljanja in poročanja iz člena 16 je v sedanji različici besedila pojasnjeno, da se kazalniki določijo z izvedbenim aktom, ki se sprejme v skladu s postopkom pregleda. Poleg tega je v revidiranem besedilu predviden rok (*24 mesecev po začetku veljavnosti direktive*), v katerem Komisija sprejme izvedbeni akt, pojasnjeno pa je tudi, da se bodo kazalniki nanašali na „delovanje organov za enakost, imenovanih na podlagi te direktive“ in ne na praktične učinke direktive kot take.
6. Rok za prenos je bil spremenjen na 36 mesecev za razliko od 18 mesecev iz predloga Komisije.

III. KOMPROMISNI PREDLOG PREDSEDSTVA

Predsedstvo je 31. maja Coreperju predstavilo kompromisno besedilo⁶, da bi lahko Svet EPSCO na seji 12. junija 2023 dosegel dogovor o splošnem pristopu. Zelo velika večina delegacij je podprla besedilo predsedstva. Ena od delegacij je zahtevala spremembe določb o spremljanju in poročanju (uvodna izjava 43 in člen 16), druga delegacija pa je izrazila še neobravnavane pomisleke in podala preučitveni pridržek.

Da bi zagotovili trden mandat in najširšo možno podporo delegacij, je predsedstvo pripravilo nov kompromisni predlog⁷, ki je bil Coreperju predstavljen 7. junija 2023. Predsedstvo je preoblikovalo člen 8 o pooblastilih, ki jih imajo v zvezi s preiskavami organi za enakost, in v člen 16 o spremljanju in poročanju vključilo nov stavek, v katerem je navedeno, da kazalniki za delovanje organov za enakost niso namenjeni razvrščanju ali izdajanju posebnih priporočil posameznim državam članicam.

Skoraj vse delegacije so lahko podprle novo kompromisno besedilo, nobena delegacija pa mu ni nasprotovala.

⁶ Dok. 9443/23.

⁷ Dok. 9541/23.

IV. SKLEPNA UGOTOVITEV

Svet (EPSCO) naj doseže dogovor o splošnem pristopu glede besedila iz priloge k temu dopisu in pooblasti predsedstvo, da začne pogajanja o zadevi s predstavniki Evropskega parlamenta.

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o standardih za organe za enakost na področju enakega obravnavanja in enakih možnosti
žensk in moških pri zaposlovanju in poklicu ter o spremembi Direktive 2006/54/ES in
Direktive 2010/41/EU**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 157(3) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora⁸,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij⁹,

ob upoštevanju mnenja Evropskega nadzornika za varstvo podatkov¹⁰,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

⁸ UL C , , str. .

⁹ UL C , , str. .

¹⁰ UL C , , str. .

- (1) V Pogodbah in Listini Evropske unije o temeljnih pravicah sta pravica do enakosti in prepoved diskriminacije priznani kot bistveni vrednoti Unije¹¹ in Unija je že sprejela več direktiv o prepovedi diskriminacije.
- (2) V skladu s členom 157(3) PDEU Evropski parlament in Svet sprejmeta ukrepe za zagotovitev uporabe načela enakih možnosti in enakega obravnavanja moških in žensk glede zaposlovanja in poklica, vključno z načelom enakega plačila za enako delo ali delo enake vrednosti.
- (3) Namen te direktive je določiti minimalne zahteve za delovanje organov za enakost, da se s povečanjem njihove učinkovitosti in zagotovitvijo njihove neodvisnosti okrepi uporaba načela enakega obravnavanja, kot izhaja iz direktiv Sveta 2006/54/ES¹² in 2010/41/EU¹³.
- (4) Direktiva 2006/54/ES prepoveduje diskriminacijo zaradi spola v zvezi z dostopom do zaposlitve in poklica, vključno z napredovanjem in dostopom do poklicnega usposabljanja, delovnimi pogoji, vključno s plačilom, ter poklicnimi sistemi socialne varnosti.
- (5) Direktiva 2010/41/EU prepoveduje diskriminacijo med moškimi in ženskami, ki opravljajo samostojno dejavnost.

¹¹ Člena 2 in 3 Pogodbe o Evropski uniji (PEU), člena 8 in 10 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) ter členi 21, 23 in 26 Listine.

¹² Direktiva 2006/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o uresničevanju načela enakih možnosti ter enakega obravnavanja moških in žensk pri zaposlovanju in poklicnem delu (UL L 204, 26.7.2006, str. 23).

¹³ Direktiva 2010/41/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. julija 2010 o uporabi načela enakega obravnavanja moških in žensk, ki opravljajo samostojno dejavnost, in o razveljavitvi Direktive Sveta 86/613/EGS (UL L 180, 15.7.2010, str. 1).

- (6) V direktivah 2006/54/ES in 2010/41/EU je določeno, da morajo države članice imenovati enega ali več organov za spodbujanje enakega obravnavanja ter tudi za analiziranje, spremljanje in podpiranje enakega obravnavanja vseh oseb brez diskriminacije na podlagah, ki jih zajemata zadevni direktivi (v nadaljnjem besedilu: organi za enakost). Poleg tega morajo države članice v skladu z navedenima direktivama zagotoviti, da pristojnosti teh organov vključujejo zagotavljanje neodvisne pomoči žrtvam, izvajanje neodvisnih raziskav v zvezi z diskriminacijo, objavljanje neodvisnih poročil in oblikovanje priporočil o vseh vprašanjih v zvezi s tako diskriminacijo. Prav tako morajo države članice v skladu z navedenima direktivama zagotoviti, da je med nalogami teh organov tudi izmenjava informacij z ustreznimi evropskimi organi, na primer Evropskim inštitutom za enakost spolov.
- (7) Direktiva 2000/43/ES¹⁴ Sveta in Direktiva 2004/113/ES¹⁵ Evropskega parlamenta in Sveta določata tudi imenovanje organov za enakost za spodbujanje, analiziranje, spremljanje in podpiranje enakega obravnavanja vseh oseb brez diskriminacije na podlagi spola.
- (8) Vse države članice so ustanovile organe za enakost v skladu z direktivama 2006/54/ES in 2010/41/EU. Vzpostavljen je bil raznolik sistem organov za enakost in izoblikovale so se dobre prakse. Vendar se številni organi za enakost soočajo z izzivi, zlasti kar zadeva vire, neodvisnost in pristojnosti, ki jih potrebujejo za opravljanje svojih nalog.
- (9) Direktivi 2006/54/ES in 2010/41/EU puščata državam članicam široko polje proste presoje glede strukture in delovanja organov za enakost. Posledica tega je, da se organi za enakost z vidika pooblastil, pristojnosti, strukture, virov in operativnega delovanja med državami članicami precej razlikujejo. To pa pomeni, da je varstvo pred diskriminacijo po posameznih državah članicah različno.

¹⁴ Direktiva Sveta 2000/43/ES z dne 29. junija 2000 o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na raso ali narodnost (UL L 180, 19.7.2000, str. 22).

¹⁵ Direktiva Sveta 2004/113/ES z dne 13. decembra 2004 o izvajanju načela enakega obravnavanja moških in žensk pri dostopu do blaga in storitev ter oskrbi z njimi (UL L 373, 21.12.2004, str. 37).

(10) Da bodo lahko organi za enakost učinkovito prispevali k izvrševanju direktiv 2006/54/ES in 2010/41/EU s spodbujanjem enakega obravnavanja, preprečevanjem diskriminacije in nudenjem pomoči vsem diskriminiranim posameznikom in skupinam pri dostopu do pravnega varstva po vsej Uniji, je treba sprejeti minimalne standarde za delovanje teh organov. Novi standardi upoštevajo Priporočilo Komisije 2018/951¹⁶, saj se navezujejo na nekatere njegove določbe in v njem priporočeni pristop. Navezujejo se tudi na druge ustrezne instrumente, kot so Splošno politično priporočilo št. 2¹⁷ o organih za enakost, ki ga je sprejela Evropska komisija za boj proti rasizmu in nestrpnosti (ECRI), ter Pariška načela¹⁸, ki so jih sprejeli Združeni narodi in se uporabljajo za nacionalne institucije za človekove pravice.

[(11) Enaki minimalni standardi za delovanje organov za enakost v zvezi z zadevami, ki jih zajemajo direktive 79/7/EGS¹⁹, 2000/43/ES, 2000/78/ES²⁰ in 2004/113/ES, so določeni v Direktivi (EU) .../... *o standardih za organe za enakost na področju enakega obravnavanja oseb ne glede na raso ali narodnost, enakega obravnavanja oseb pri zaposlovanju in poklicu ne glede na vero ali prepričanje, invalidnost, starost ali spolno usmerjenost, enakega obravnavanja žensk in moških v zadevah socialne varnosti ter pri dostopu do blaga in storitev in oskrbi z njimi ter o spremembi Direktive 2000/43/ES in Direktive 2004/113/ES*²¹].

¹⁶ Priporočilo Komisije (EU) 2018/951 z dne 22. junija 2018 o standardih za organe za enakost (UL L 167, 4.7.2018, str. 28).

¹⁷ Revidirano Splošno politično priporočilo ECRI št. 2 o organih za enakost v boju proti rasizmu in nestrpnosti na nacionalni ravni – sprejeto 13. junija 1997 in revidirano 7. decembra 2017.

¹⁸ Načela v zvezi s statusom nacionalnih institucij, sprejeta z Resolucijo Generalne skupščine 48/134 z dne 20. decembra 1993.

¹⁹ Direktiva Sveta 79/7/EGS z dne 19. decembra 1978 o postopnem izvrševanju načela enakega obravnavanja moških in žensk v zadevah socialne varnosti (UL L 6, 10.1.1979, str. 24).

²⁰ Direktiva Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu (UL L 303, 2.12.2000, str. 16).

²¹ COM(2022)689.

- (12) Ta direktiva bi se morala uporabljati za ukrepanje organov za enakost v zvezi z zadevami, ki jih zajemata direktivi 2006/54/ES in 2010/41/EU. Standardi bi se morali nanašati le na delovanje organov za enakost in ne bi smeli širiti stvarnega ali osebnega področja uporabe navedenih direktiv.
- (13) Ta direktiva se uporablja za organe za enakost, ko obravnavajo diskriminacijo s področja uporabe Direktive (EU) 2019/1158 o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja staršev in oskrbovalcev, in sicer na podlagi sklica v členu 15 navedene direktive na člen 20 Direktive 2006/54/ES, ki ga nadomeščajo določbe iz te direktive.
- (14) Direktivo (EU) 2023/970²² za okrepitev uporabe načela enakega plačila za enako delo ali delo enake vrednosti za moške in ženske s preglednostjo plačil in mehanizmi za izvrševanje bi bilo treba obravnavati kot *lex specialis* v razmerju do Direktive 2006/54/ES samo glede zadev, ki jih ta ureja. Ta direktiva ne bi smela posegati v bolj specifične določbe iz Direktive (EU) 2023/970.
- (15) Pri spodbujanju enakega obravnavanja, pri preprečevanju diskriminacije, pri zbiranju podatkov o diskriminaciji in pri pomoči žrtvam diskriminacije bi morali organi za enakost posebno pozornost nameniti diskriminaciji na različnih podlagah, ki jo prepovedujejo direktive 79/7/EGS, 2000/43/ES, 2000/78/ES, 2004/113/ES, 2006/54/ES in 2010/41/EU.
- (15a) (novo) Države članice bi morale imenovati enega ali več organov za izvajanje pristojnosti, določenih v tej direktivi. Države članice lahko pristojnosti porazdelijo med več organov za enakost, tako da na primer enemu organu zaupajo preprečevanje diskriminacije, spodbujanje enakega obravnavanja in pomoč žrtvam, drugemu pa podelijo funkcije odločanja. Ta direktiva ne posega v pristojnosti inšpektoratov za delo ali drugih izvršilnih organov niti socialnih partnerjev.

²² Direktiva (EU) 2023/970 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. maja 2023 o krepitvi uporabe načela enakega plačila za enako delo ali delo enake vrednosti za moške in ženske s preglednostjo plačil in mehanizmi za izvrševanje, UL L 132, 17.5.2023, str. 21–44.

- (16) Organi za enakost lahko učinkovito izpolnjujejo svojo vlogo le, če lahko delujejo popolnoma neodvisno, brez vsakega zunanjega vplivanja. Države članice bi zato morale sprejeti vrsto ukrepov, ki prispevajo k neodvisnosti organov za enakost. Organi za enakost, ki izvajajo pristojnosti, določene v tej direktivi, so lahko del ministrstva ali drugega organizacijskega subjekta, če je zagotovljena njihova neodvisnost. Med opravljanjem nalog in izvajanjem pristojnosti bi morali organi za enakost ohraniti neodvisnost v razmerju do morebitnih zunanjih vplivov, bodisi neposrednih ali posrednih, tako da od nikogar ne zahtevajo ali sprejemajo navodil. Organom za enakost bi moralo biti omogočeno, da upravljajo svoje finančne in druge vire, vključno z izbiro in upravljanjem osebja, ter da določijo svoje prednostne naloge znotraj obstoječega pravnega okvira. Uslužbenci, ki zasedajo položaj nosilca odločanja ali vodstveni položaj, bodisi stalni ali začasni, kot so vodja organa za enakost ali njegov namestnik in, kjer je ustrezno, člani upravnega odbora, bi morali biti neodvisni, ustrezno usposobljeni za svoje delovno mesto in izbrani s preglednim postopkom. Preglednost v tem postopku se lahko zagotovi na primer z javno objavo razpisov za prosto delovno mesto.
- (17) Države članice bi morale zagotoviti, da notranja struktura – na primer notranja organizacija in postopki – organov za enakost slednjim omogoča neodvisno in, odvisno od primera, nepristransko izvajanje različnih pristojnosti, in sicer tako, da določijo ustrezne zaščitne ukrepe, kadar bi organi za enakost lahko imeli nasprotujoče si naloge, zlasti kadar gre pri teh nalogah predvsem za podporo domnevnim žrtvam. Zlasti bi morali organi za enakost pri izvajanju preiskave ali ocenjevanju zadeve delovati nepristransko, še posebej če ima organ za enakost pristojnost za sprejemanje zavezujočih odločitev.
- (17a) Kadar je organ za enakost del organa z več različnimi pooblastili, kot je varuh človekovih pravic s širšim mandatom ali nacionalna institucija za človekove pravice, bi morala notranja struktura takega organa z več različnimi pooblastili zagotavljati učinkovito izvajanje zadevnega pooblastila, ki se nanaša na enakost.

- (18) Države članice bi morale s svojimi nacionalnimi proračunskimi postopki zagotoviti, da organi za enakost prejmejo zadostne vire, saj je to ključno za njihovo učinkovito delovanje in izpolnjevanje nalog, vključno s kvalificiranim osebjem, ustreznimi prostori in infrastrukturo, da lahko vsako od svojih nalog opravijo učinkovito, v razumnem času ali v rokih, ki jih določa nacionalno pravo.
- (18a) Pomembno je, da dodeljevanje finančnih virov ostane stabilno in se načrtuje na večletni osnovi ter organom za enakost omogoča kritje težko predvidljivih stroškov, na primer zaradi povečanja števila pritožb, stroškov sodnih postopkov in uporabe avtomatiziranih sistemov. Ključno je, da se pozornost nameni priložnostim in tveganjem, ki jih predstavlja uporaba avtomatiziranih sistemov, vključno z umetno inteligenco. Organi za enakost bi zlasti morali imeti ustrezne človeške in tehnične vire, ki bi jim omogočali, da po eni strani za svoje delo uporabljajo avtomatizirane sisteme in po drugi strani ocenjujejo te sisteme z vidika skladnosti s pravili o nediskriminaciji. Kadar je organ za enakost del organa z več različnimi pooblastili, je treba zagotoviti vire, ki so potrebni za izvajanje pooblastila, ki se nanaša na enakost.
- (19)
- (20) Organi za enakost imajo skupaj z drugimi akterji ključno vlogo pri preprečevanju diskriminacije in spodbujanju enakosti. Da bi obravnavali strukturne vidike diskriminacije in prispevali k družbenim spremembam, bi morali biti organi za enakost pooblaščen za izvajanje dejavnosti za preprečevanje diskriminacije na podlagah in na področjih, ki jih zajemata direktivi 2006/54/ES in 2010/41/EU, in za spodbujanje enakega obravnavanja. Take dejavnosti lahko vključujejo izmenjavo dobrih praks, pozitivne ukrepe na področju enakosti ter vključevanje načela enakosti v javnih in zasebnih subjektih, ki bi jim morali zagotoviti tudi ustrezno usposabljanje, informacije, svetovanje, usmerjanje in podporo. Zato je ključno, da organi za enakost komunicirajo z zadevnimi deležniki in se udeležujejo javnih razprav.

- (21) Poleg preprečevanja je osrednja naloga organov za enakost zagotavljanje pomoči domnevnim žrtvam diskriminacije. Ta pomoč bi morala vedno vključevati vsaj zagotavljanje ključnih informacij pritožnikom, vključno z informacijami o tem, ali bo postopek pritožbe zaključen ali če obstajajo razlogi za njeno nadaljnjo obravnavo, razen če je bila pritožba vložena anonimno. Države članice so odgovorne za opredelitev pravil, v skladu s katerimi bi organ za enakost obvestil pritožnike, kot so časovni okvir postopka ali procesna jamstva proti ponavljajočim se pritožbam ali nepoštenim pritožbam.
- (22) Da bi se vsem domnevnim žrtvam omogočila pritožba, bi morale biti mogoče pritožbe vlagati na različne načine. V skladu s Priporočilom Komisije 2018/951 bi morale biti mogoče pritožbo vložiti v jeziku, ki ga izbere pritožnik in je pogost v državi članici, v kateri ima organ za enakost sedež. Za obravnavo enega od vzrokov za nezadostno prijavljanje, in sicer strahu pred represalijami, bi morali organi za enakost domnevne žrtve seznaniti s pravili o zaupnosti, ki se uporabljajo.
- (23) Da bi se omogočilo hitro in cenovno dostopno izvensodno reševanje sporov, bi morale države članice vpletenim stranem omogočiti, da si prizadevajo uporabiti možnosti alternativnega reševanja sporov, ki jih ponuja sam organ za enakost ali drug obstoječ pristojni subjekt. Če se tak postopek konča brez rešitve ali če izid katera od strani zavrne, se stranem ne bi smelo preprečiti, da zadevo predložijo sodišču. Države članice bi morale opredeliti podrobna pravila za postopek alternativnega reševanja sporov v skladu z nacionalnim pravom in prakso.
- (24) Kadar organi za enakost sumijo, da je prišlo do kršitve načela enakega obravnavanja iz direktiv 2006/54/ES in 2010/41/EU, bi morali imeti možnost izvajanja preiskav, zlasti na podlagi pritožbe ali na lastno pobudo.

- (25) Pri ugotavljanju, ali je prišlo do diskriminacije, so ključni dokazi, s temi pa domnevna žrtev pogosto ne razpolaga. Organom za enakost bi bilo zato treba omogočiti dostop do informacij, ki so potrebne za ugotavljanje, ali je prišlo do diskriminacije, in sodelovanje z drugimi pristojnimi organi, ki lahko vključujejo ustrezne javne službe, kot so inšpektorati za delo ali inšpektorati za šolstvo, in socialne partnerje. Države članice bi morale vzpostaviti ustrezen okvir za izvajanje te pristojnosti v skladu z nacionalnimi pravili in postopki. Države članice lahko v skladu z nacionalnim pravom in prakso pooblastila za izvajanje preiskav podelijo drugemu pristojnemu organu. Da bi se izognili podvajanju postopkov, bi moral zadevni pristojni organ organu za enakost na zahtevo zagotoviti informacije o rezultatih preiskave, ko je postopek zaključen.
- (26) Organi za enakost bi morali na podlagi dokazov, ki so jih zbrali, pritožniku predložiti svojo oceno pritožbe. Države članice bi morale določiti pravno naravo te ocene, ki je lahko nezavezujoče mnenje ali zavezujoča odločitev. Tako v nezavezujočem mnenju kot v zavezujoči odločitvi bi morala biti navedena obrazložitev ocene ter – v ustreznih primerih – ukrepi za odpravo morebitnih ugotovljenih kršitev načela enakega obravnavanja in preprečevanje njihovega nadaljnjega pojavljanja, pri čemer se upošteva različna narava mnenj in odločitev. Za zagotovitev učinkovitosti dela organov za enakost bi morale države članice vzpostaviti ustrezne mehanizme za spremljanje mnenj in izvrševanje odločitev.
- (27) Organi za enakost bi morali imeti možnost, da za poglobljanje ozaveščenosti o svojem delu in zakonodaji o enakosti objavljajo vsaj povzetke svojih mnenj in odločitev, ki jih štejejo za še posebej relevantne.

(28) Organi za enakost bi morali imeti pravico opravljati procesna dejanja v sodnih postopkih, da bi prispevali k zagotavljanju spoštovanja načela enakega obravnavanja iz direktiv 2006/54/ES in 2010/41/EU. Zadevni sodni postopki lahko potekajo pred sodišči ali enakovrednimi organi, ki se v skladu z nacionalnim pravom in prakso ukvarjajo z zadevami s področja enakega obravnavanja in diskriminacije. Nacionalnega prava in prakse v zvezi z dopustnostjo tožb in zlasti pogojevanja z legitimnim interesom ni mogoče uporabiti na način, ki bi organe za enakost lahko oviral pri učinkovitem uresničevanju pravice do ukrepanja. S pooblastili za izvajanje preiskav in sprejemanje odločitev ter pravico do sodelovanja v sodnih postopkih, ki so s to direktivo podeljeni organom za enakost, se bo olajšalo praktično izvajanje sedanjih določb Direktive 2000/54/ES o dokaznem bremenu in direktiv 2006/54/ES in 2010/41/EU o pravnem varstvu. Pod pogoji iz te direktive bodo lahko organi za enakost ugotavljali dejstva, na podlagi katerih se lahko domneva, da je prišlo do neposredne ali posredne diskriminacije, s čimer bodo izpolnjevali pogoje iz člena 19 Direktive 2006/54/ES. Podpora, ki jo zagotavljajo organi za enakost, bo zato žrtvam olajšala dostop do pravnega varstva. Organi za enakost lahko zadeve, v zvezi s katerimi sklenejo sprožiti sodni postopek, tudi izberejo, ter tako prispevajo k pravilni razlagi in uporabi zakonodaje o enakem obravnavanju.

(28a) Kadar so organi za enakost pooblaščen za sprejemanje zavezujočih odločitev, bi morali imeti pravico, da sodelujejo kot stranka v postopkih za izvršitev ali sodni nadzor teh odločitev. Organi za enakost bi morali imeti tudi možnost, da sodiščem predložijo pripombe, na primer tako, da v skladu z nacionalnim pravom in prakso predložijo svoje strokovno mnenje.

(28b) Pravica organov za enakost do sodelovanja v sodnih postopkih se lahko v različnih nacionalnih pravnih okvirih uresničuje v različnih oblikah. Zato bi morale države članice v skladu z nacionalnim pravom in prakso izbrati enega ali več naslednjih ukrepov: nastopanje v imenu ene ali več žrtev ali v podporo eni ali več žrtvam ali sprožitev sodnega postopka v svojem imenu.

- (29) Organi za enakost lahko nastopajo v imenu žrtev ali v podporo žrtvam, kadar je ustrezno, z njihovo privolitvijo, in jim tako omogočijo dostop do pravnega varstva v primerih, kadar postopkovne in finančne ovire ali strah pred viktimizacijo žrtve od tega pogosto odvrnejo. Kadar organi za enakost nastopajo v imenu ene ali več žrtev, jih zastopajo pred sodiščem. Kadar organi za enakost nastopajo v podporo eni ali več žrtvam, sodelujejo v sodnih postopkih, ki jih sprožijo žrtve, v podporo zahtevkom.
- (30) Zoper nekatere primere diskriminacije se je težko boriti, ker ni oseb, ki bi same začele postopek. Sodišče je v sodbi v zadevi C-54/07 (*Feryn*)²³, ki jo je organ za enakost predložil v svojem imenu, potrdilo, da je obstoj diskriminacije mogoče ugotoviti tudi brez določljive žrtve. Zato lahko države članice za boj proti diskriminaciji v javnem interesu določijo tudi, da bi morali imeti organi za enakost možnost, da v nekaterih primerih diskriminacije nastopajo v svojem imenu, na primer zaradi njihove številčnosti ali resnosti ali potrebe po pravni razjasnitvi, pri čemer lahko vsak od teh primerov nakazuje, da je diskriminacija strukturne ali sistematične narave. Države članice lahko v skladu z nacionalnim pravom in prakso določijo, da mora biti tožena stranka v takih primerih diskriminacije določljiva oseba ali subjekt.
- (31)
- (32)
- (33) Za zagotovitev spoštovanja pravic posameznikov bi morale države članice pristojnosti organov za enakost urediti z ustreznimi procesnimi jamstvi in zagotoviti ustrezno zaščito ključnih načel, kot so pravica do obrambe in pravica do sodnega nadzora zavezujočih odločitev. Države članice lahko pričam in žvižgačem ponudijo zaupnost, saj je to lahko pomembna spodbuda za prijavljanje primerov diskriminacije.

²³ Sodba z dne 10. julija 2008 v zadevi *Feryn* (C-54/07, ECLI:EU:C:2008:397).

- (34) Določbe o pravici organov za enakost do sodelovanja v sodnih postopkih ne spreminjajo pravic žrtev ter združenj, organizacij ali drugih pravnih subjektov, ki uveljavljajo pravice žrtev in imajo v skladu z merili po nacionalnem pravu legitimen interes zagotoviti spoštovanje direktiv 2006/54/ES in 2010/41/EU, kakor je določeno v navedenih direktivah, tudi tedaj, ko so ti udeleženi v sodnih in/ali upravnih postopkih.
- (35) Učinkovitost dela organov za enakost je odvisna tudi od tega, ali imajo skupine, ki so izpostavljene tveganju diskriminacije, poln dostop do njihovih storitev. V raziskavi, ki jo je izvedla Agencija Evropske unije za temeljne pravice²⁴, je 71 % pripadnikov etničnih ali priseljenjskih manjšin poročalo, da ne vedo za nobeno organizacijo, ki nudi podporo ali svetovanje žrtvam diskriminacije. Za podporo temu dostopu je ključno, da države članice poskrbijo, da ljudje poznajo svoje pravice ter vedo za obstoj in storitve organov za enakost. To je zlasti pomembno za prikrajšane skupine in skupine, ki morda težje dostopajo do teh informacij, na primer zaradi svojega prekarnega ekonomskega statusa, starosti, invalidnosti, težav s pismenostjo, državljanstva ali rezidenčnega statusa ali nezadostnega dostopa do spletnih orodij.
- (36) Storitve in publikacije organov za enakost bi morale biti vsem enako dostopne. V ta namen bi bilo treba ugotoviti morebitne ovire za dostop do storitev organov za enakost in jih odpraviti. Za pritožnike bi morale biti storitve brezplačne. Države članice bi poleg tega brez poseganja v avtonomijo regionalnih in lokalnih organov morale zagotoviti, da so storitve organov za enakost na voljo vsem potencialnim žrtvam na celotnem ozemlju države, na primer z vzpostavitev lokalnih uradov, tudi mobilnih, z uporabo komunikacijskih orodij, z organizacijo lokalnih kampanj, s sodelovanjem z lokalnimi predstavniki ali organizacijami civilne družbe ali prek pogodbenih ponudnikov storitev.

²⁴ Raziskava FRA EU-MIDIS II.

- (37) Da se za invalide zjamči dostop do vseh storitev in dejavnosti organov za enakost, je treba zagotoviti dostopnost v skladu z zahtevami iz Direktive (EU) 2019/882²⁵ ter primerno prilagoditev v skladu s Konvencijo Združenih narodov o pravicah invalidov, sprejeto 13. decembra 2006. Organi za enakost bi zato morali poskrbeti za fizično in digitalno²⁶ dostopnost, in sicer s preprečevanjem in odpravljanjem ovir, s katerimi bi se invalidi lahko srečali pri dostopu do storitev in informacij organov za enakost, ter zagotovitvijo primerne prilagoditve, pri čemer bi morali po potrebi sprejeti potrebne in primerne spremembe in prilagoditve za vsak posamezni primer.
- (38) Omogočanje organom za enakost, da se na daljši rok redno usklajujejo in sodelujejo na različnih ravneh, je ključnega pomena za vzajemno učenje, skladnost in doslednost ter lahko razširi doseg in učinek njihovega dela. Organi za enakost bi morali v okvirih svoje pristojnosti sodelovati z drugimi organi za enakost v isti državi članici ter z javnimi in zasebnimi subjekti na lokalni, regionalni in nacionalni ravni, na ravni Unije ter na mednarodni ravni, kot so mreže organov za enakost na ravni EU, organizacije civilne družbe, organi za varstvo podatkov, socialni partnerji, inšpektorati za delo in šolstvo, organi pregona, organi, ki so na nacionalni ravni pristojni za varstvo človekovih pravic, nacionalni statistični uradi, organi, ki upravljajo sredstva Unije, nacionalne kontaktne točke za Rome, organi za varstvo potrošnikov ter neodvisni nacionalni mehanizmi za spodbujanje, varstvo in spremljanje Konvencije ZN o pravicah invalidov.

²⁵ Direktiva (EU) 2019/882 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o zahtevah glede dostopnosti za proizvode in storitve (UL L 151, 7.6.2019, str. 70–115).

²⁶ Glej Direktivo (EU) 2016/2102 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. oktobra 2016 o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij organov javnega sektorja (UL L 327, 2.12.2016, str. 1–15) ter pripadajoči izvedbeni sklep.

- (39) Organi za enakost ne morejo izpolnjevati svoje vloge strokovnjakov na področju enakega obravnavanja, če se med postopkom oblikovanja politik z njimi ne posvetuje pravočasno o vprašanjih v zvezi s pravicami in obveznostmi, ki izhajajo iz direktiv 2006/54/ES in 2010/41/EU. Zato bi morale države članice vzpostaviti postopke za zagotovitev, da se posvetovanje opravi pravočasno; prav tako bi morale organom za enakost dovoliti, da, kadar slednji to štejejo za potrebno, pripravijo priporočila in jih objavijo, in sicer dovolj zgodaj, da jih je mogoče upoštevati.
- (40) Podatki o enakosti so ključnega pomena za seznanjanje in ozaveščanje ljudi, kvantifikacijo diskriminacije, prikaz trendov v posameznem obdobju, dokazovanje obstoja diskriminacije, ocenjevanje izvajanja zakonodaje o enakosti, dokazovanje potrebe po pozitivnih ukrepih in prispevanje k oblikovanju politik na podlagi dokazov²⁷. Organi za enakost lahko prispevajo k zagotavljanju podatkov o enakosti v te namene, na primer z organizacijo okroglih miz med vsemi relevantnimi subjekti. Organi za enakost bi morali tudi zbirati in analizirati podatke o svojih dejavnostih ali izvajati raziskave ter v skladu z nacionalnim pravom imeti možnost dostopa do statističnih podatkov, povezanih s pravicami in obveznostmi, ki izhajajo iz direktiv 2006/43/ES in 2010/41/EU, ter možnost njihove uporabe. Osebni podatki, ki jih zbere organ za enakost, bi morali biti anonimizirani ali, kadar to ni mogoče, psevdonimizirani.
- (40a) Organi za enakost bi morali sprejeti delovni program, v katerem določijo svoje prednostne naloge in načrtovane dejavnosti, kar bi jim omogočilo, da zagotovijo skladnost med različnimi elementi svojega dela skozi čas in da sistemska vprašanja diskriminacije, ki so v okviru njihovih pooblastil, obravnavajo v sklopu dolgoročnega akcijskega načrta.
- (41) Organi za enakost bi morali poleg letnega poročila o dejavnostih redno objavljati tudi poročilo, ki vključuje splošno oceno stanja v svoji državi članici glede primerov diskriminacije, ki so v okviru njihovih pooblastil, pa tudi druga poročila v zvezi z diskriminacijo.

²⁷ *Report from the Commission to the European Parliament and the Council on the application of Council Directive 2000/43/EC implementing the principle of equal treatment between persons irrespective of racial or ethnic origin („the Racial Equality Directive“) and of Council Directive 2000/78/EC establishing a general framework for equal treatment in employment and occupation („the Employment Equality Directive“)* (Poročilo Komisije za Evropski parlament in Svet o uporabi Direktive Sveta 2000/43/ES o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na raso ali narodnost (direktiva o rasni enakosti) in Direktive Sveta 2000/78/ES o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu (direktiva o enakosti pri zaposlovanju)), SWD(2021) 63 final.

(42)

(43) Za zagotovitev enotnih pogojev za izpolnjevanje obveznosti poročanja držav članic v skladu s členom 16(2) o delovanju organov za enakost, imenovanih na podlagi te direktive, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za pripravo seznama ustreznih kazalnikov, na podlagi katerih bi bilo treba zbirati podatke. Ti kazalniki ne bi smeli biti namenjeni razvrščanju ali izdajanju posebnih priporočil, naslovljenih na posamezne države članice.

(43a) Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (ES) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta²⁸.

(44) V tej direktivi so določene minimalne zahteve, kar državam članicam omogoča, da uvedejo ali ohranijo ugodnejše določbe. Izvajanje te direktive ne bi smelo služiti za utemeljevanje morebitnega nazadovanja v primerjavi s sedanjim stanjem v posameznih državah članicah.

(44a) Vsaka obdelava osebnih podatkov, ki jo na podlagi te direktive izvajajo organi za enakost, bi morala potekati popolnoma v skladu z Uredbo (EU) 2016/679. Države članice bi morale zagotoviti, da so naloge organov za enakost jasno zakonsko predpisane v skladu s členom 6(1), točka (e), Uredbe (EU) 2016/679 v povezavi s členom 6(2) in (3) navedene uredbe. Organi za enakost bi morali osebne podatke obdelovati le v obsegu, ki je potreben za izpolnjevanje njihovih nalog iz te direktive, katere cilj je uveljavljanje temeljnih pravic in obveznosti, ki izhajajo iz direktiv 2006/54/ES in 2010/41/EU. Posameznike, katerih osebni podatki se obdelujejo, bi bilo treba obvestiti o pravicah, ki jih imajo kot posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki, vključno s pravnimi sredstvi, ki so jim na voljo na nacionalni ravni.

²⁸ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

- (44b) Kadar je za izpolnjevanje nalog organov za enakost potrebna obdelava posebnih kategorij osebnih podatkov iz člena 9(1) Uredbe (EU) 2016/679, bi morale države članice zagotoviti tudi, da nacionalno pravo spoštuje bistvo pravice do varstva podatkov ter določa ustrezne in konkretne ukrepe za zaščito temeljnih pravic in interesov posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, v skladu s členom 9(2), točka (g), Uredbe (EU) 2016/679. Takšni zaščitni ukrepi bi morali na primer vključevati notranje politike in ukrepe za zagotavljanje minimizacije podatkov, po možnosti tudi z anonimizacijo osebnih podatkov, za uporabo psevdonimizacije in šifriranja za osebne podatke, za preprečevanje nepooblaščenega dostopa do osebnih podatkov in njihovega posredovanja ter za zagotovitev, da se osebni podatki ne obdelujejo dlje, kot je potrebno za namene, za katere se obdelujejo.
- (45) Ta direktiva nadgrajuje pravila iz direktiv 2006/54/ES in 2010/41/EU z uvedbo okrepljenih standardov za delovanje organov za enakost. Prejšnje določbe o organih za enakost iz člena 20 Direktive 2006/54/ES in člena 11 Direktive 2010/41/EU bi bilo zato treba črtati.
- (46) Namen te direktive je zagotoviti minimalne standarde za delovanje organov za enakost, da poveča njihova učinkovitost in zagotovi njihova neodvisnost ter s tem okrepi uporaba načela enakega obravnavanja. Ker cilja te direktive države članice ne morejo zadovoljivo doseči in bi ga bilo treba zato doseči na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti, kakor je določeno v navedenem členu, ta direktiva, ki je omejena na določitev minimalnih standardov, ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (47)
- (48)
- (49) V skladu s členom 42(1) Uredbe (EU) št. 2018/1725 je bilo opravljeno posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, ki je mnenje podal 2. februarja 2023 –

Člen 1

Namen, predmet urejanja in področje uporabe

1. Ta direktiva določa minimalne zahteve za delovanje organov za enakost, da se s povečanjem njihove učinkovitosti in zagotovitvijo njihove neodvisnosti okrepi uporaba načela enakega obravnavanja, kot izhaja iz direktiv 2006/54/ES in 2010/41/EU.
2. Obveznosti držav članic in naloge organov za enakost na podlagi te direktive zajemajo pravice in obveznosti, ki izhajajo iz direktiv 2006/54/ES in 2010/41/EU.
- 2a. Ta direktiva ne posega v podrobnejše določbe iz Direktive (EU) 2023/970.

Člen 2

Imenovanje organov za enakost

1. Države članice imenujejo enega ali več organov (v nadaljnjem besedilu: organi za enakost) za izvajanje pristojnosti, določenih v tej direktivi.
2. Ta direktiva ne posega v pristojnosti inšpektoratov za delo ali drugih izvršilnih organov niti socialnih partnerjev.

Člen 3

Neodvisnost

1. Države članice sprejmejo ukrepe, s katerimi zagotovijo, da so organi za enakost pri opravljanju svojih nalog in izvajanju svojih pristojnosti neodvisni in brez zunanjih vplivov, zlasti kar zadeva njihovo notranjo strukturo, zagotavljanje odgovornosti, kadrovanje, organizacijske zadeve in upravljanje finančnih virov.

2. Države članice določijo pregledne postopke za izbiro, imenovanje, razrešitev in potencialna nasprotja interesov osebja organov za enakost, ki sprejema odločitve oziroma zaseda vodstvene položaje, in po potrebi članov upravnega odbora, da sta zagamčeni njihova kompetentnost in neodvisnost.
3. Države članice zagotovijo, da organi za enakost vzpostavijo takšno notranjo strukturo, da je ta zagotovilo za neodvisno in, ustrezno primeru, nepristransko izvajanja njihovih pristojnosti.
4. Države članice zagotovijo, da je notranja struktura organov z več različnimi pooblastili zagotovilo za učinkovito izvajanja pooblastila, ki se nanaša na enakost.

Člen 4

Viri

1. Države članice v skladu z nacionalnimi proračunskimi postopki zagotovijo, da ima vsak organ za enakost na voljo človeške, tehnične in finančne vire, ki jih potrebuje za učinkovito opravljanje svojih nalog in izvajanje svojih pristojnosti v zvezi s podlagami in na področjih, ki jih zajemata direktivi 2006/54/ES in 2010/41/EU, tudi če so organi za enakost del organa z več različnimi pooblastili.
- 2.

Člen 5

Preprečevanje, spodbujanje in ozaveščanje

1. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, kot so strategije, za ozaveščanje splošnega prebivalstva na celotnem ozemlju države o pravicah iz direktiv 2006/54/ES in 2010/41/EU ter o obstoju organov za enakost in njihovih storitvah, pri čemer posebno pozornost namenijo posameznikom in skupinam, ki so izpostavljeni tveganju diskriminacije.

2. Države članice zagotovijo, da so organi za enakost pooblaščen za izvajanje dejavnosti za preprečevanje diskriminacije in spodbujanje enakega obravnavanja.
3. Države članice in organi za enakost upoštevajo ustrezna komunikacijska orodja in oblike komuniciranja za vsako ciljno skupino. Osredotočijo se zlasti na skupine, ki morda težje dostopajo do informacij, na primer zaradi prekarnega ekonomskega statusa, starosti, invalidnosti, pismenosti, narodnosti, rezidenčnega statusa ali nezadostnega dostopa do spletnih orodij.

Člen 6

Pomoč žrtvam

1. Države članice zagotovijo, da lahko organi za enakost domnevnim žrtvam nudijo pomoč, kot je določeno v odstavkih 2 do 4.
2. Organi za enakost so sposobni prejemati pritožbe zaradi diskriminacije.
3. Organi za enakost domnevnim žrtvam zagotovijo pomoč tako, da jih najprej obvestijo o pravnem okviru, kar vključuje svetovanje glede na njihov posebni položaj, o storitvah, ki jih zagotavljajo, ter s tem povezanih postopkovnih vidikih in o razpoložljivih pravnih sredstvih, vključno z možnostjo predložitve zadeve sodišču.

Organi za enakost domnevne žrtve seznani tudi z veljavnimi pravili o zaupnosti, z varstvom osebnih podatkov in možnostmi za pridobitev psihološke ali druge ustrezne podpore od drugih organov ali organizacij.

4. Organi za enakost pritožnike v razumnem času obvestijo tem, ali bo zadeva zaključena ali je podana podlaga za nadaljnjo obravnavo.

Člen 7

Alternativno reševanje sporov

Organi za enakost so strankam sposobni ponuditi možnost alternativnega reševanja spora. Takšen postopek lahko vodi organ za enakost sam ali drug pristojni organ v skladu z nacionalnim pravom in prakso, ki mu organ za enakost lahko predloži svoje pripombe. Če se takšen postopek zaključi brez rešitve, to ne izključuje pravice do predložitve zadeve sodišču.

Člen 8

Preiskave

1. Države članice zagotovijo, da so organi za enakost pooblaščen za izvajanje preiskav zaradi ugotavljanja, ali je prišlo do kršitve načela enakega obravnavanja iz direktiv 2006/54/ES in 2010/41/EU.
2. Države članice določijo okvir za izvajanje preiskav, ki organom za enakost omogoča izvedbo ugotavljanja dejstev. Ta okvir organom za enakost zlasti zagotavlja učinkovite pravice do dostopa do informacij in dokumentov, ki jih potrebujejo, da bi ugotovili, ali je prišlo do diskriminacije. Določa tudi ustrezne mehanizme za sodelovanje organov za enakost z ustreznimi javnimi organi v ta namen.
- 3.
4. Države članice lahko pooblastila iz odstavkov 1 in 2 podelijo tudi drugemu pristojnemu organu v skladu z nacionalnim pravom in prakso. Ko ta pristojni organ zaključi preiskavo, organu za enakost na zahtevo predloži informacije o njenih rezultatih.

Člen 8a

Mnenja in odločitve

1. Države članice zagotovijo, da so organi za enakost pooblaščen za dokumentiranje svoje ocene zadeve, vključno z ugotavljanjem dejstev in utemeljenimi zaključki o obstoju diskriminacije. Države članice določijo, ali se to opravi v obliki nezavezujočega mnenja ali zavezujoče odločitve.
2. Kadar je primerno, tako nezavezujoče mnenje kot zavezujoča odločitev vključuje navedbo posebnih ukrepov, s katerimi se odpravijo morebitne ugotovljene kršitve načela enakega obravnavanja in prepreči njihovo nadaljnje pojavljanje. Države članice določijo ustrezne mehanizme za spremljanje nezavezujočih mnenj, na primer obveznost zagotavljanja povratnih informacij, in za izvrševanje zavezujočih odločitev.
3. Organi za enakost objavijo vsaj povzetke svojih mnenj in odločitev, ki jih štejejo za še posebej relevantne.

Člen 9

Sodni postopki

1. Države članice zagotovijo, da imajo organi za enakost pravico sodelovanja v sodnih postopkih v civilnopravnih in upravnopravnih zadevah v zvezi z uresničevanjem načela enakega obravnavanja iz direktiv 2006/54/ES in 2010/41/EU, kot je navedeno v odstavkih 2 do 5, v skladu z nacionalnim pravom in nacionalno prakso glede dopustnosti tožb, vključno z morebitnimi pravili glede potrebnega soglasja domnevne žrtve.
2. Pravica organa za enakost do sodelovanja v sodnih postopkih vključuje pravico, da sodišču predloži pripombe v skladu z nacionalnim pravom in prakso.
 - (a)
 - (b)
 - (c)

- 2a. Pravica organa za enakost do sodelovanja v sodnem postopku vključuje tudi eno od naslednjega:
- (a) pravico, da začne postopek v imenu ene ali več žrtev;
 - (b) pravico do sodelovanja v postopku v podporo eni ali več žrtvam, ali
 - (c) pravico začeti sodni postopek v svojem imenu za zaščito javnega interesa.
- 2b. Pravica organa za enakost do sodelovanja v sodnih postopkih vključuje pravico, da nastopa kot stranka v postopkih za izvršitev ali sodni nadzor zavezujočih odločitev, kadar so organi za enakost pooblaščen za sprejemanje takih odločitev na podlagi člena 8a.
- 3.
- 4.
5. Države članice lahko določijo, da se preiskave v skladu s členom 8(2) in členom 8a ne začnejo ali nadaljujejo, dokler v zvezi z isto zadevo teče sodni postopek.

Člen 10

Procesna jamstva

Države članice zagotovijo, da so v postopkih iz členov 6, 7, 8, 8a in 9 pravice zadevnih fizičnih in pravnih oseb do obrambe zaščitene. Zavezujoče odločitve iz člena 8a so predmet sodnega nadzora v skladu z nacionalnim pravom.

Člen 11

Enak dostop

1. Države članice zajamčijo za vse enak dostop do storitev in publikacij organov za enakost.
- 1a. Organi za enakost poskrbijo, da za predložitev pritožb ni ovir, na primer tako, da so sposobni pritožbe sprejemati v ustni in pisni obliki ter prek spleta.
2. Države članice zagotovijo, da organi za enakost pritožnikom brezplačno zagotavljajo svoje storitve na celotnem ozemlju države, tudi na podeželskih in oddaljenih območjih.

Člen 11a

Dostopnost in primerna prilagoditev za invalide

Države članice zagotovijo dostopnost in primerno prilagoditev za invalide, da jim je zajamčen enak dostop do vseh storitev in dejavnosti organov za enakost, vključno s pomočjo žrtvam, obravnavanjem pritožb, alternativnim reševanjem sporov, obveščanjem in objavami ter dejavnostmi preprečevanja, spodbujanja in ozaveščanja.

Člen 12

Sodelovanje

Države članice zagotovijo, da imajo organi za enakost vzpostavljene ustrezne mehanizme, da lahko v okviru svojih pristojnosti sodelujejo z drugimi organi za enakost v isti državi članici ter z ustreznimi javnimi in zasebnimi subjekti, vključno z inšpektorati za delo, socialnimi partnerji in organizacijami civilne družbe, na nacionalni, regionalni in lokalni ravni ter v drugih državah članicah kot tudi na ravni Unije in mednarodni ravni.

Člen 13

Posvetovanje

Države članice vzpostavijo pregledne postopke, s katerimi zagotovijo, da se vlada in ustrezni javni organi posvetujejo z organi za enakost o zakonodaji, politiki, postopkih in programih v zvezi s pravicami in obveznostmi, ki izhajajo iz direktiv 2006/54/ES in 2010/41/EU.

Države članice zagotovijo, da imajo organi za enakost pravico dajati priporočila o teh zadevah, jih objavljati in zadevne organe pozivati k nadaljnjemu ukrepanju v zvezi z njimi.

Člen 14

Zbiranje in dostop do podatkov o enakosti

1. Države članice zagotovijo, da organi za enakost zbirajo podatke o svojih dejavnostih, da bi lahko pripravili poročila iz člena 15, točki (b) in (c).
2. Zbrani podatki se razčlenijo po podlagah in področjih, ki jih zajemata direktivi 2006/54/ES in 2010/41/EU, ter v skladu s kazalniki iz člena 16. Zbrani osebni podatki se anonimizirajo oziroma, če anonimizacija ni mogoča, psevdonimizirajo.
3. Države članice zagotovijo, da imajo organi za enakost možnost dostopa do statističnih podatkov v zvezi s pravicami in obveznostmi iz direktiv 2006/54/ES in 2010/41/EU v skladu z nacionalnim pravom, kadar menijo, da so takšni statistični podatki potrebni za splošno oceno stanja glede diskriminacije v državi članici in za pripravo poročil iz člena 15, točka (c).

4. Države članice organom za enakost dovolijo, da za javne in zasebne subjekte, vključno z javnimi organi, socialnim partnerji, podjetji in organizacijami civilne družbe, pripravijo priporočila o tem, katere podatke v zvezi s pravicami in obveznostmi, ki izhajajo iz direktiv 2006/54/ES in 2010/41/EU, naj zbirajo. Države članice lahko organom za enakost dovolijo imeti tudi koordinacijsko vlogo pri zbiranju podatkov o enakosti.
5. Države članice zagotovijo, da lahko organi za enakost izvajajo neodvisne raziskave v zvezi z diskriminacijo.

Člen 15

Poročila in strateško načrtovanje

Države članice zagotovijo, da organi za enakost:

- (a) sprejmejo delovni program, v katerem določijo svoje prednostne naloge in načrtovane dejavnosti;
- (b) pripravijo in javno objavijo letno poročilo o dejavnosti, vključno z letnim proračunom ter kadrovskimi in finančnimi poročili;
- (c) vsaj vsaka štiri leta objavijo eno ali več poročil o stanju na področju enakega obravnavanja in diskriminacije v svoji državi članici, vključno s potencialnimi strukturnimi vprašanji.

Spremljanje in poročanje

1. Komisija v obdobju do [24 mesecev po datumu začetka veljavnosti te direktive] z izvedbenim aktom določi seznam skupnih kazalnikov za delovanje organov za enakost, imenovanih na podlagi te direktive. Komisija se lahko pri pripravi kazalnikov posvetuje z Agencijo Evropske unije za temeljne pravice, Evropskim inštitutom za enakost spolov in mrežami organov za enakost na ravni EU. Ti kazalniki zajemajo vire, neodvisnost delovanja in učinkovitost organov za enakost, pa tudi spremembe pri njihovih nalogah, pristojnostih ali strukturah, ter zagotavljajo primerljivost, objektivnost in zanesljivost podatkov, zbranih na nacionalni ravni. Kazalniki niso namenjeni razvrščanju ali izdajanju posebnih priporočil posameznim državam članicam.

Izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 18a(2).

2. Države članice v obdobju do [7 let po datumu začetka veljavnosti te direktive] in nato vsakih pet let Komisiji predložijo vse relevantne informacije v zvezi z uporabo te direktive. Te informacije vključujejo vsaj podatke o delovanju organov za enakost in upoštevajo poročila, ki jih pripravijo organi za enakost v skladu s členom 15, točki (b) in (c).
3. Komisija pripravi poročilo o uporabi in praktičnih učinkih te direktive na podlagi informacij iz odstavka 2 in dodatnih ustreznih podatkov, ki sta jih Agencija Evropske unije za temeljne pravice in Evropski inštitut za enakost spolov zbrala na nacionalni ravni in ravni Unije, zlasti od mrež organov za enakost na ravni EU in drugih deležnikov.

Člen 17

Minimalne zahteve

1. Države članice lahko uvedejo ali ohranijo določbe, ki so ugodnejše od minimalnih zahtev iz te direktive.
2. Izvajanje te direktive v nobenem primeru ne sme biti podlaga za znižanje ravni zaščite pred diskriminacijo, ki jo države članice že zagotavljajo v zadevah, ki jih urejata direktivi 2006/54/ES in 2010/41/EU.

Člen 18

Obdelava osebnih podatkov

1. Države članice zagotovijo, da lahko organi za enakost zbirajo in obdelujejo osebne podatke le, kadar je to potrebno za izpolnitev naloge iz te direktive.
2. Države članice zagotovijo, da je pri tem, ko organi za enakost obdelujejo posebne kategorije osebnih podatkov iz člena 9(1) Uredbe 2016/679, poskrbljeno za primerne in specifične ukrepe za varstvo temeljnih pravic in interesov posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki.

Člen 18a

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanjih na ta odstavek se uporabi člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 19

Črtana člena iz direktiv 2006/54/ES in 2010/41/EU

Člen 20 Direktive 2006/54/ES in člen 11 Direktive 2010/41/EU se črtata. Sklicevanja na organe za spodbujanje enakega obravnavanja iz navedenih členov se razlagajo kot sklicevanja na organe za enakost iz člena 2 te direktive.

Člen 20

Prenos

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, v obdobju do [36 mesecev po datumu začetka veljavnosti te direktive]. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedilo bistvenih določb nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 21

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije.

Člen 19 se uporablja od [datum iz člena 20(1)].

Člen 22

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
predsednik/predsednica

Za Svet
predsednik/predsednica
